

Välja antud 26. juulil 2012

Koheseks avaldamiseks 26. juulil 2012

Nooremad teismelised

Kes nad on ja miks nad on I.Family uuringu jaoks olulised?

Nooremad teismelised – 10-12-aastased poisid ja tüdrukud, kes ei ole enam lapsed kuid mitte veel ka päris teismelised, seisavad sellel üleminekuperioodil silmitsi mitmete väljakutsetega. Kasvav sõltumatus ja kokkupuutumine erinevate käitumismudelitega väljaspool perekonna kontrolli, lähenev puberteediiga ning muutused õppimisega seotud nõuetes muudavad selle põnevaks aga ka pingeliseks ajaks nii noorematele teismelistele enestele kui ka nende perekondadele.

Sel üleminekuperioodil võib juhtuda, et loobutakse väljakujunenud tervislikust elustiilist ja toitumisharjumustest ning asendatakse need ebatervislikega, mis vähendavad tervena elatud eluaastaid. On siiski ka võimalik, et koos individuaalsuse ja sõltumatuse arenguga võtavad nad omaks endistest tervislikumad kombed.

Harjumuste muutusi võivad põhjustada eakaaslaste surve, koolist saadud informatsioon ja mõjutused või toidu, muusika ning teiste jaemüüjate pingutused TV, mobiili ja interneti kaudu, kes suunavad oma reklaami just antud vanuserühmale, sest neil on taskuraha mida kulutada.

Seetõttu on Euroopa Komisjoni poolt finantseeritud **I.Family projekti** ning selle 11 Euroopa riigis paikneva 15 uurimisgrupi tegevuste fookus suunatud antud vanuserühmale, mis on senistes uuringutes ja analüüsidest sageli tähelepanuta jäänud.

Nooremad teismelised moodustavad I.Family projektis suurima osalejate rühma, mis põhineb IDEFICS uuringus kujunenud valimile, siis kui lapsed olid 10-aastased ja nooremad.

I.Family hindab uuesti neid lapsi ja nende perekondi ning selgitab perekonnad ja isikud, kes on omandanud või säilitanud terve elustiili ja toitumisharjumused, eristades need neist, kes seda teinud ei ole. Uuritakse komplekselt nii perekondlikke, keskkonnaga seotud, sotsiaalseid, käitumuslikke kui ka geneetilisi tegureid, et leida tervislike ja ebatervislike toitumisharjumuste ning elustiili kujunemise põhjused.

Üldiseks eesmärgiks on aidata poliitilistel otsustajatel töötada välja praktilisi nõuandeid ja toetada spetsialiste nende töös, kuid aidata ka perekondadel kujundada põhilisi reegleid, mis võimaldavad nautida pikemat ja tervemat elu.

Täpsem informatsioon: Rhonda +44(0)7887-714957; Marc +44(0)7921-689026

ENDS/ Notes follow

Märkused toimetajatele:

- Intervjuusid annavad: Projekti koordinaator Wolfgang Ahrens, University of Bremen ja Lucia Reisch, Tarbijate käitumise & keskkonnamõjude valdkonna juht, Copenhagen Business School.**
Intervjuu korraldamiseks võtta ühendust Rhonda Smith'iga Minervast tel +44(0)1264-326427 +44(0)7887-714957.
- Märtsis 2012 alanud ja 5 aastat kestvat I.Family uuringut** finantseerib Euroopa Komisjon ning seda koordineerivad BIPS – Institute for Epidemiology and Prevention Research GmbH ning University of Bremen (UNIHB) Saksamaal Wolfgang Ahrens'i ja Iris Pigeot juhtimisel koos Dr Alfonso Siani'ga Itaaliast – Institute of Food Sciences, National Research Council. Lepingu number – FP7 266044 (KBBE 2010-4). Projekti veebisait on – www.ifamilystudy.eu – kust ajakirjanikud ja teised asjast huvitatud võivad leida rohkem informatsiooni ning registreeruda kasutajaks, et olla järgmise viie aasta jooksul kursis projekti raames toimuvaga. Projekti võite jälgida ka Twitteri kontol @IFamilyStudy ning Facebook'is aadressil <http://www.facebook.com/IFamilyStudy>
- I.Family uuringu iseloomulikud jooned**
Unikaalne üle-euroopaline valim
I.Family loob üle-euroopalist laste valimit, mis on unikaalne nii informatsiooni ulatuse kui ka põhjalikkuse poolest. Toetudes varasemale IDEFICS uuringule kogub I.Family laste ja nende perekondade kohta detailseid arengut iseloomustavaid longituudseid andmeid (varasest lapsepõlvest kuni noorukieani, so. vanuses 2 – 15 aastat), kaasa arvatud olulised biomarkerid ja geneetilised andmed. Valimi algsuurus on 16 000, mis on statistiliselt piisav seoste uurimiseks ning tänu longituudsele iseloomule võimaldab see uurida ka põhjuslike seoseid. Tänu oma geograafilisele ulatusele, hõlmates 8 Euroopa riiki (Hispaaniat, Itaaliat, Küprost, Ungarit, Eestit, Saksamaad, Belgiat ja Rootsit), omab uuring suurt võrreldavuse potentsiaali. Sellest tulenev elustiilide ja toitumise heterogeensus annab võimaluse ka kindlamate järelduste tegemiseks põhjuslike seoste kohta. Lõpuks hindab valim ka ülekaalu ja rasvumise ennetamisele suunatud esmase programmi jätkusuutlikkust, mis algatati IDEFICS uuringu osana.
I.Family koondab tähelepanu noorematele teismelisele
I.Family uurib üleminekut lapseeast teismeliseks – aega, mil lapsed muutuvad iseseisvamateks, kuid on oma perekonnast siiski veel suuresti sõltuvad. Jälgides laste arengut läbi nende üleminekuaastate ja uurides sügavuti perekondlikku keskkonda – nii õdesid-vendi kui ka vanemaid – on I.Family projektis võimalik täpselt välja selgitada, kuidas perekond jätkab laste kasvades nende tervise ja tervisega seotud käitumise mõjutamist ning viisi, kuidas teismelised iseseisvamateks muutuvad.
Laiaulatuslik ülevaade tervisega seotud tegurite ja mõjutuste tagajärgede kohta
I.Family ühendab tegelike toitumisharjumuste uurimise teiste tervist mõjutavate käitumisviisidega (nt kehaline aktiivsus) ning muude teguritega, mis käitumist mõjutavad (nt psühholoogilised omadused, maitse-eelistused, geneetilised markerid, perekonna ja kooli mõju ning ümbritsev keskkond). Kogudes infot laste praeguse terviseseisundi kohta ning toetudes laste varasematest eluaastatest pärit detailsetele andmetele, on võimalik uurida erinevate terviseseisundite väljakujunemise teid (nt rasvumine ja ainevahetushäired) ning neile viitavaid märke laste kasvamise ajal. Uuringu longituudne iseloom aitab tuvastada varaseid prognostilisi märke hilisemate terviseseisundite kohta ja juhatada uute ennetusvõimaluste juurde.
Unikaalsed metodoloogilised aspektid
I.Family kasutab taolise suure, kogu rahvastiku põhjal koostatud laste valimi puhul mitmeid konkreetseid meetodeid. Kogutakse unikaalselt laiaulatuslikku informatsiooni kehalise aktiivsuse kohta kombineerides aktiivsuse taset mõõtvate aktiseleromeetrite andmeid GPS seadmete abil jälgimisega ning tehiskeskonna objektiivsete mõõtmete arvestamisega. See võimaldab avastada, kuidas keskkond mõjutab laste aktiivsust ja käitumist. I.Family mõõdab ka maitsetaju, geneetilisi ja keskkonnaga seotud maitse-eelistusi määravaid tegureid, nende mõju toidu valikule ja nende muutumist laste kasvamise ajal. Mõõdetakse ka tegelike toitumisharjumuste alusel valitud laste ja nende vanemate aju aktiveerumise erinevusi (eba)tervisliku toiduvaliku ajal funktsionaalse ajukuvamise abil.

Vastandlike lastegruppide detailne hindamine

Väiksemas valimis uurib I.Family täpsemalt kahte vastandlikku lastegruppi ning nende perekondi, et selgitada, kuidas ja miks laste toitumisega ja tervisega seotud käitumine aja jooksul muutub. Uuritakse lähemalt lapsi, kelle käitumine on selles osas paranenud, ning lapsi, kelle harjumused on jälgimise perioodil ebatervislikemaks muutunud. Sellega loodame leida tervislikku käitumist takistavaid tegureid ja samas määratleda, missugused tegurid on tervisliku käitumise toetamisel kõige olulisemad. Perekonna ja selle elukeskkonna uurimine annab ulatuslikuma ülevaate sotsiaalsetest mõjudest ning võimaldab formuleerida juhiseid, mis võivad toitumist ja tervist realselt parandada.

I.Family uuringus osalejad

<i>Osalev organisatsioon</i>	<i>Juhtivad uurijad</i>	<i>Peamised vastutusala</i>
University of Bremen, Saksamaa	Wolfgang Ahrens	Projekti koordinaator
BIPS – Institute for Epidemiology and Prevention Research GmbH, Saksamaa	Iris Pigeot	Saksamaa valim, statistika
Institute of Food Sciences, National Research Council, Itaalia	Alfonso Siani	Itaalia valim, toitumis-epidemioloogia
Copenhagen Business School, Taani	Lucia Reisch, Wencke Gwozdz	Tarbijate käitumine & keskkonnamõjud
University of Lancaster, Inglismaa	Garrath Williams	Eetika, poliitilised otsused, töösidusgrupiga
Sahlgrenska Academy at the University of Gothenburg, Rootsi	Gabriele Eiben, Lauren Lissner	Rootsi valim, perekonnaanalüüs
University of Helsinki, Soome	Jaakko Kaprio	Perekondlik agregatsioon & geneetiline modelleerimine
University of the Balears Islands, Hispaania	Andreu Palou, Catalina Picó	Genoomianalüüs
University of Pécs, Ungari	Dénes Molnár	Ungari valim
Rudolf Magnus Institute of Neuroscience, Holland	Roger Adan	Ajukuvamine & neuropsühholoogia
Research and Education Institute of Child Health, Küpros	Michael Tornaritis	Küprose valim
National Institute for Health Development, Eesti	Toomas Veidebaum	Eesti valim
Fondazione IRCCS Istituto Nazionale Tumori, Itaalia	Vittorio Krogh	Toitumise hindamise meetodid
University of Bristol, Inglismaa	Angie Page, Ashley Cooper	Kehalise aktiivsuse monitooring
Minerva PRC Ltd, Inglismaa	Rhonda Smith, Marc Catchpole	Teavitamine ja kommunikatsioon
University of Zaragoza, Hispaania	Luis Moreno	Hispaania valim
Ghent University, Belgia	Stefaan De Henauw	Belgia valim

